

РІШЕННЯ № 1
колегії Департаменту гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації

від 26 вересня 2023 року

Протокол № 5

***Про підсумки організаційно-творчої
та фінансово-господарської діяльності
закладів культури у I півріччі 2023 року***

Заслухавши і обговоривши доповідь начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики облдержадміністрації О. Дернової «Про підсумки організаційно-творчої та фінансово-господарської діяльності закладів культури у I півріччі 2023 року», колегія відзначає.

Станом на 01.07.2023 р. **мережа закладів культури** області становить 2017 установ, з них 13 - обласного підпорядкування. У I півріччі вона зменшилась на 14 одиниць, зокрема: за погодженням Міністерства культури та інформаційної політики України закрито 3 бібліотеки та 11 клубних закладів в Дашівській (3), Вендичанській (8), Городківській (1), Війтівецькій (2) територіальних громадах.

Діяльність галузі забезпечували 6,4 тис. працівників, в т. ч. 1180 працівника в закладах культури і мистецтв обласного підпорядкування, що залишається на рівні відповідного періоду минулого року.

Культурно-дозвілєву діяльність мешканців територіальних громад забезпечували ОЦНТ, 1017 клубних закладів, у тому числі 49 Центрив культури і дозвілля та 1 Централізована клубна система м. Вінниці. У I півріччі утворені 2 ЦКід (у Вендичанській та Могилів-Подільській територіальних громадах).

Діяльність клубних закладів забезпечує 2208 особи. При клубних закладах діє 4821 клубне формування.

За відповідний період рішенням колегії Департаменту гуманітарної політики обласної військової адміністрації в дистанційному режимі атестовано на предмет підтвердження звання 130 колективів області з 26 територіальних громад області (в тому числі дитячих - 37) та 5 колективам (з них 1 дитячий) присвоєно звання «народний (зразковий) аматорський». Позбавлено звання 12 колективів.

Зкладами культури клубного типу в січні-червні 2023 року проведено близько 12,0 тис. заходів культурно-освітнього, патріотичного та суспільно-політичного спрямування (в т.ч. в форматі онлайн), учасниками яких стали понад 1 млн. осіб. Зокрема: VII обласний онлайн фестиваль народної творчості «Різдвяне диво», літературно-мистецького свята «Мови різні – душа одна», обласна виставка народного мистецтва «Великодня писанка», обласний онлайн фестиваль національних культур «Всі ми діти твої, Україно!», VII Міжнародний фестиваль-конкурс народного хорового співу ім. В.І.Жевського «Над Собом пісня дзвінко лине» (м. Іллінці), обласний відбірковий тур Національного фестивалю військово-патріотичної пісні «Мелодія незламних сердець» та інші.

Працівниками Вінницького обласного центру народної творчості проведено 87 культурно-мистецьких заходів (в т. ч. 1 - Міжнародний), у яких взяли участь понад 453 творчих колективів і окремих виконавців (5,8 тис. учасників), презентовано 9 виставок декоративно-прикладного мистецтва, де взяли участь 95 провідних майстрів та художників області. Проведено 21 семінар-практикум, 1 круглий стіл, 1 творчу майстерню, 21 майстер-клас.

А саме: онлайн-фестиваль Великодніх гаївок «Веснянки співаємо – Перемогу закликаємо»; виставку традиційної ручної вишивки «Орнаменти Поділля» до Всеукраїнського дня вишиванки; виставку до Міжнародного дня захисту дітей «Дитинство прагне творчості». Для 90 дітей-переселенців проведено 7 майстер-класів із виготовлення традиційної керамічної іграшки та декоративного розпису; у рамках виставки «Дитинство прагне творчості» для 120 учнів 1-4 класів з літніх таборів Вінницьких ліцеїв проведено 6 екскурсій.

З метою висвітлення актуальних питань нематеріальної культурної спадщини та підвищення її ролі у розвитку суспільства для працівників галузі культури, які відповідають за НКС в територіальних громадах області, Вінницьким обласним центром народної творчості проведено виїзні семінари на тему: «Документування, збереження та занесення елементів НКС до місцевого та обласного переліків» (квітень, Літинської), «Заохочення до збереження та виявлення елементів НКС у громаді» (травень, Брацлавської, Стрижавської) територіальних громад. До проведення семінарів долучилося понад 80 працівників галузі культури вищеназваних територіальних громад. У рамках семінарів проведено практичні заняття з підготовки відповідних матеріалів та заповнення облікової документації на виявлені елементи НКС у даному регіоні.

Станом на 01 липня 2023 року до Обласного переліку нематеріальної культурної спадщини внесено 40, в т.ч. протягом першого півріччя 2023 року - 8 елементів НКС.

У травні 2023 року згідно наказу МКіП внесено до Національного переліку елементів НКС «Традиція рогозоплетіння с. Щітки і с. Писарівки Вінницької міської ТГ».

Реалізацію державної політики в галузі бібліотечної справи забезпечують 862 бібліотечні установи Вінниччини, з них 524 бібліотеки (61%) оснащено комп'ютерним обладнанням, 504 бібліотеки (59%) використовують ресурси Інтернету, 395 (46%) бібліотек використовують ширококутний Інтернет. Книжковий фонд бібліотек області станом на 01 липня 2023 року становить 9 млн 387,7 тис. примірників документів.

Бібліотеки 13 територіальних громад області у першому півріччі отримали 2062 примірники видань на суму 149,3 тис. грн. за рахунок регіональної Програми сприяння розвитку інформаційного простору та громадянського суспільства у Вінницькій області на 2019-2021 роки.

На II півріччя 2023 року здійснено передплату періодичних видань у двох обласних 27 бібліотеках територіальних громад. Зокрема, передплачено 3,1 тис. прим. газет і журналів на суму 955,2 тис. грн. за рахунок коштів місцевого бюджету, спонсорських коштів та власних надходжень. Книгозбірнями області обслуговано понад 388,0 тис. читачів, що на 81,0 тис.

читачів більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року, які опрацювали близько 466,0 тис. документів.

За оперативними даними, з бібліотечного фонду публічних бібліотек територіальних громад області згідно рекомендацій щодо актуалізації бібліотечних фондів протягом першого півріччя 2023 року вибуло 202,3 тис. примірників російськомовних видань.

З метою захисту та забезпечення розвитку і функціонування української мови як державної в книгозбірнях територіальних громад області створено розмовні клуби: «Любим Україну і мову її солов'їну» (Барська ТГ), «Мова має значення» (Погребищенська ТГ), «Спілкуємося українською» (Сутисківська ТГ), «Клуб вдосконалення української мови» (Тульчинська ТГ), «Мова – ДНК нації» (Теплицька ТГ), «Мова єднає» (Дашівська ТГ), «Наша мова калинова» (Бабчинецька ТГ); «Люби, вивчай свою мову та край» (Джулинська ТГ); «Говорімо українською» (Крижопільська ТГ), «Українська – мова вільних людей» (Іллінецька ТГ). Також, для користувачів бібліотек надається доступ до Інтернет ресурсів з можливістю проходження безкоштовного онлайн курсу з вивчення української мови на освітніх платформах: «Є-мова», Юнісеф Learning passport Українського інституту розвитку освіти, Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України, PROMETHEUS, YouTube канал, а також онлайн-курси Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Активізувалась робота в бібліотечних закладах області з написання грантів. Вінницькою міською ЦБС виграно проект «Підсилення пунктів Незламності» від благодійної організації «Благодійного фонду «Подільська Громада» на суму 80,0 тис. грн. та Стипендіальну програму надзвичайної допомоги «Emergency Stipends» від Goethe-institut Україна на суму 79,6 тис. грн.

Комунальним закладом «Публічна бібліотека» Вороновицької селищної ради виграно грант Міжнародного гуманітарного фонду «Руки друзів» на суму 171,0 тис. грн. (бібліотекою отримано мультимедійну дошку, ксерокс, комп'ютер, пуфи, стільці, конструктор для інклюзії, столи тощо).

З метою надання допомоги закладам освіти та охорони здоров'я Барській ТГ фахівцями комунального закладу «Барська публічна бібліотека» підготовлено та виграно два Міжнародні гранти в рамках конкурсу «Надання благодійної допомоги ініціативним групам спільнот» за фінансової підтримки Christian Aid (Великобританія) на загальну суму 263,0 тис. грн., а саме: «Життя без болю» (придбання для Барської міської лікарні інструментів для травматологічних втручань та «Забезпечення умов спрощеного харчування дітей в закладах загальної середньої освіти Барської ТГ» (придбання для загальноосвітніх шкіл Барської ТГ 26 термopotів).

Продовжується робота з реалізації грантових проектів Вінницькою обласною універсальною науковою бібліотекою ім. В.Отамановського: "Інформаційна та кібербезпека" (2021-2023 рр.) від Посольства США в Україні на суму 63,3 тис. грн. та «Психосоціальна адаптація ВПО» від БФ «Добробут України» за фінансової підтримки міжнародної організації IREX на суму 40,0 тис. грн.

До основного фонду музеїв області надійшло понад 2,5 тис. одиниць збереження, що на рівні з відповідним періодом минулого року. Працівниками ДКЗ «Буша», обласних краєзнавчого, художнього музеїв та музейних закладів області створено 512 виставок, проведено 2,2 тис. екскурсій, які відвідали близько 240,0 тис. осіб. Співробітники музеїв проводять активну діяльність зі збору матеріалів щодо подій російсько-української війни, роботи волонтерських центрів, життєвих історій внутрішньо переміщених осіб тощо.

Традиційно у Вінницькому обласному художньому музеї відбувся Всеукраїнський фестиваль-конкурс дитячої візуальної творчості «Арт-Олімп»-2023 за участі близько 200 робіт митців віком 6-16 років з Київської, Житомирської та Вінницької областей та великодній фестиваль «Українська писанка» - 2023.

У рамках підписаного меморандуму обласний краєзнавчий музей активно взаємодіє з Вінницьким гуманітарно-інформаційним хабом «Я – Маріуполь». За результатами роботи у музеї організовано та проведено 15 майстер-класів, 63 тематичних екскурсій.

Адміністрацією ДКЗ «Буша» проведено 259 оглядових та тематичних екскурсій, 24 майстер-класи із різноманітних видів мистецтва, прочитано 13 лекцій, створено експозиції 12 виставок.

З метою збереження музейних цінностей та пам'яток української національної спадщини впродовж двох років від світової музейної спільноти на підтримку музеїв Вінниччини надходить гуманітарна допомога: пакувальний матеріал, генератори, ящики-контейнери, вогнегасники тощо.

Театральними закладами області у першому півріччі проведено 298 вистав, які відвідали близько 40,0 тис. чол., в т.ч.: 7,2 тис. відвідувачів пільгових категорій; 13,6 тис. дітей; 0,7 тис. глядачів сільських населених пунктів. У період воєнного стану театри одними із перших долучилися до волонтерського руху та стали аренами підняття морального духу для військовослужбовців, ВПО та інших мешканців області.

Обласним академічним українським музично-драматичним театром ім.М.Садовського зіграно 151 виставу, з них 29 - дитячих. Їх відвідали 30,0 тис. глядачів, з них 6,8 тис. відвідувачів пільгових категорій, 6,3 тис. осіб ВПО, 4,4 тис. дітей. Було створено 3 нових та проведено 5 благодійних вистав. Доходи від продажу квитків та інших платних послуг складають 3 млн. 202,2 тис. грн.

За підтримки Українського Культурного Фонду «Культура без бар'єрів» виставою О. Миколайчука-Низовця «КВІТКА» театром започатковано проєкт «Запровадження послуги аудіоопису для осіб з порушенням зору в обласних театрах Вінниці, Рівного та Хмельницького». Реалізація проєкту допоможе підвищити інформаційну доступність театрів та розширити глядацьку аудиторію. Спільно з автором і керівником Проєкту Любомиром Покотило, театр приймав перших глядачів з ПОГ «Вінницьке УВП УТОС».

Обласним академічним театром ляльок представлено 147 вистав, з них виїзних - 33, відвідувачами яких стали близько 10,0 тис. глядачів, з них 0,5 тис. глядачів пільгових категорій та 9,2 тис. дітей. В територіальних громадах області було продемонстровано 5 вистав, які відвідали близько 1,0

тис. глядачів. За поточний період театром було створено нову театральну постановку «Бабусина пригода» за твором Олександра Олеся та проведено 4 благодійні вистави. Дохід театру за звітний період склав – 666,7 тис. грн.

Традиційно відбувся XIII Міжнародний онлайн фестиваль театрів ляльок «Подільська лялька» – 2023, що проводився у рамках відзначення 85-річчя обласного театру ляльок. Головний меседж Фестивалю: «Через серця дітей до сердець народів – заради миру в Україні». У фестивалі взяли участь 15 театральних колективів з Грузії, Ізраїлю, Литви, Туреччини та України.

У звітному періоді Вінницькою обласною філармонією ім.М.Д.Леонтовича проведено 96 концертів, які відвідали 18,3 тис. глядачів, в т.ч. 3,2 тис. глядачів пільгових категорій. Дохід склав 945,6 тис. грн.

Освітню діяльність в області забезпечують 54 мистецькі школи, з них: 42 – музичні, 12 – шкіл мистецтв, 1 – художня. У сільській місцевості надають освітню послугу з спеціалізованої початкової мистецької освіти 20 закладів та 4 філії, а саме: Ямпільської мистецької школи – в селах Дзигівка, Качківка та Клембівка (Могилів-Подільський район) та Шпиківської мистецької школи в селі Рахни Лісові (Тульчинського району).

З огляду на постійну загрозу безпеці учасників освітнього процесу в 2022/2023 навчальному році не вдалося відновити у повному обсязі очне навчання мережі мистецьких шкіл. У I півріччі 2022/2023 навчального року в дистанційному форматі працювали 16 мистецьких шкіл області.

У реаліях війни охоплення дітей шкільного віку початковою мистецькою освітою в області становить 10254 уч. (9%). Найвищий відповідний показник в Ямпільській (16%), Піщанській (17%), Самгородоцькій (19%) територіальних громадах. Продовжують навчатися за кордоном 479 учнів. Надано доступ до освітньої послуги 229 дітям з числа внутрішньо переміщених осіб.

За адміністративною інформацією у 2022/2023 навчальному році кількість учнів в закладах зменшилась на 1564 осіб. Динаміка падіння контингенту мистецьких шкіл області залишається критичною та потребує контролю з боку засновника.

Відповідно до чинного законодавства 1750 учнів навчаються на пільговій основі, з них 52 учня (3%) з особливими освітніми потребами. Для безбар'єрного доступу таких категорій здобувачів у 26 закладах пандусами облаштовано перші поверхи будівель.

Оскільки до мережі Інтернет підключено 49 мистецьких шкіл (89%), дистанційне навчання педагоги здійснювалось через 179 комп'ютерів.

Підготовку фахівців для галузі культури області здійснювали Вінницький фаховий коледж мистецтв ім. М.Д. Леонтовича та Тульчинський фаховий коледж культури, де навчалося 24 студенти зі всіх територіальних громад області, 8 студентів з інших областей. З них: 11 з особливими освітніми потребами, 23 – діти учасників бойових дій. Отримали дипломи з відзнакою 49 випускників.

На високому організаційному рівні відбулися державні іспити. Всього отримали дипломи 127 випускників. За підсумками державних іспитів: абсолютна успішність – 100%; якісна успішність – 73 % здобувачів освіти.

У поточному році 98% випускників коледжів забезпечено першим робочим місцем в закладах культури області, професійних колективах театрів і філармонії, установах і організаціях недержавної форми власності.

У I півріччі 2023 року у Вінницькому обласному навчально-методичному центрі галузі культури, мистецтв та туризму різноманітними формами підвищення кваліфікації було охоплено 365 керівників та спеціалістів галузі культури. Із загальної кількості слухачів на платній основі навчання з підвищення кваліфікації пройшли 20 осіб, 97 викладачів Тульчинського фахового коледжу культури пройшли курс короткотермінового навчання підвищення кваліфікації з врученням сертифікату.

З метою забезпечення життя учнів та студентів мистецьких навчальних закладів області під час повітряної тривоги укриття мають 24 мистецькі школи. Дозвільні документи ДСНС отримали 20 мистецьких шкіл, Вінницький фаховий коледж мистецтв ім. М.Леонтовича, Тульчинський фаховий коледж культури та Вінницький обласний навчально-методичний центр галузі культури, мистецтв та туризму.

З метою проведення культурно-мистецьких та військово-патріотичних заходів 01 червня 2023 року відбулось відкриття креативного простору «Щедрик». За час роботи простору проведено: культурно-патріотичну програму «Дитинство без війни», благодійний концерт Батальйону гарного настрою «Вінницькі» за участі зіркового гостя Ivana NAVI та військової батальйону «Червона калина» Національної гвардії України, а також молодіжний культурно-мистецький патріотично-виховний захід «Культурні посиденьки», організовані Студентською радою Вінниччини тощо.

ВОЦК «Щедрик» проведено 37 заходів з популяризації історії України, її видатних особистостей, відновлення та збереження національної пам'яті українського народу, популяризації, суспільно-державних (національних) цінностей України. Загальна кількість учасників 6,5 тис. осіб, з них 1,7 тис. – ВПО, 330 – військовослужбовці. Найвагоміші заходи: цикл заходів «Дитинство без війни» в рамках проєкту «Світовид» для дітей з Харкова, Херсона, Маріуполя, Миколаєва, Чорнобаївки, інших міст України та вінничан-дітей військовослужбовців; благодійний культурно-мистецький захід «Незламна» для жінок-ВПО; цикл мистецько-пізнавальних заходів про визначні історичні постаті України для школярів та студентів області тощо.

А також проведено 17 майстер класів із декоративно-прикладного мистецтва для ВПО та вінничан, в яких взяли участь понад 350 осіб; 8 екскурсій «Історія кінематографу», проведено 13 концертів для людей з вадами зору та людей з інвалідністю, в яких взяло участь понад 5900 осіб.

Станом на 01 липня 2023 року реалізацію культурної політики у сфері кінообслуговування в області забезпечували 5 міських демонстраторів фільмів, з них: Вінницький обласний центр культури «Щедрик», кінотеатр «Родина» м. Вінниці, комунальна організація креативний простір «Шар» Шаргородської міської ради, Гайсинська дирекція кіномережі Гайсинської міської ради, КП «Бершадська кіномережа» Бершадської міської ради; 2 районні дирекції: «Піщанська районна дирекція кіновідеомережі», Тульчинська районна дирекція кіновідеомережі та комунальне підприємство

«Мурованокуриловецький центр кіно» Мурованокуриловецької селищної ради.

В області нараховується понад 27 кіновідеоустановок. Найбільше їх у сільських закладах культури Жмеринської (19), Гайсинської (8) територіальних громад. Наразі послуги кінопрокату надають лише 5 із 8 кінообслуговуючих закладів області.

Впродовж I півріччя в області комунальними закладами проведено показ 625 кіно-відеосеансів, 75% з яких для дітей і молоді. Відвідувачами кіносеансів стали 11,2 тис. глядачів. Середня вартість квитка в територіальних громадах становить 40 гривень.

Кінотеатрами області проводяться благодійні кіносеанси для внутрішньо переміщених осіб, інвалідів та інших категорій малозабезпеченого населення та військових.

На базі Центрів культури і дозвілля та клубних закладів функціонує 82 волонтерських центри. Найбільше їх у клубних закладах Барської, Бершадської, Калинівської, Оратівської та Ямпільської територіальних громад.

З метою забезпечення культурно-мистецького розмаїття мешканців територіальних громад області за звітний період клубними закладами області проведено 869 концертних заходів (акцій) на допомогу ЗСУ (із збором коштів) та 729 благодійних концертів, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб. Чисельність яких становила 19,9 тис. осіб у відповідних заходах. У ході культурно-мистецьких заходів патріотичного спрямування було задіяно 880 творчих колективів області та 2669 окремих виконавців. Сума коштів зібраних для ЗСУ під час акцій склала 7 млн 927,44 тис. грн. Територіальними громадами області передано на потреби ЗСУ: 10 автомобілів, 3 БПЛА, дрон МАВІК-1, радіостанції, генератори, військова амуніція, 2 тепловізори, мобільні телефони, продукти харчування, карімат, медикаменти тощо.

Із 2017 закладів культури лише 31% обладнано пандусами, вільний доступ мають 35% закладів та потребують встановлення пандусів – 34% закладів.

В закладах культури області за перше півріччя 2023 року проведено близько 600 культурно-просвітницьких заходів в рамках кампанії «Україна без бар'єрів».

Незважаючи на складну ситуацію в країні винайдено можливість здійснити капітальні та поточні ремонти на 301 об'єкті закладів культури області на загальну суму 13 млн 998,7 тис. грн, з них 11 млн 290,7 тис. грн - кошти місцевого бюджету та 2 млн 708,0 тис. грн - залучені кошти інших джерел фінансування. Найбільше ремонтних робіт проведено в закладах культури Гайсинської МТГ – 3 млн 551,0 тис. грн, Калинівської МТГ – 1 млн 868,0 тис. грн, Якушинецької СТГ – 1 млн 262,3 тис. грн, Тростянецької СТГ – 987,2 тис. грн, Ямпільської МТГ – 752,4 тис. грн. Окрім цього, на **придбання** музичних інструментів, звукопідсилювальної апаратури, аудіовізуальної техніки, оргтехніки, меблів, сценічних костюмів територіальними громадами області використано 2 млн. 576,4 тис. грн.

Враховуючи вищевикладене,

колегія Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації вирішила:

1. Вважати роботу органів управління у сфері культури територіальних громад області, закладів культури і мистецтв обласного підпорядкування з організаційно-творчої та фінансово-господарської діяльності у I півріччі 2023 року задовільною.

2. Керівникам органів управління у сфері культури територіальних громад області:, закладів культури і мистецтв обласного підпорядкування:

2.1. Активізувати участь закладів культури у грантових проектах щодо сприяння залученню інвестицій в культурну сферу області;

Постійно

2.2. Продовжити роботу зі збереження музейного фонду та діджиталізації музейних експозицій.

Постійно

2.3. Здійснити роботу щодо комплектування музейних фондів завдяки збору предметної бази та накопичення матеріалів історичних подій в Україні.

Постійно

2.4. Продовжити роботу зі збереження та розвитку нематеріальної культурної спадщини та внесення елементів НКС до Обласного і Національного переліків.

Постійно

2.5. Продовжити роботу щодо актуалізації та поповнення бібліотечних фондів.

Постійно

2.6. Здійснити організаційні заходи щодо показів кращих зразків зарубіжного та вітчизняного кіномистецтва в закладах культури області.

Постійно

2.7. Продовжити роботу щодо комп'ютеризації та підключення закладів культури до мережі Інтернет, в тому числі із швидкістю більше 100кбт/с.

Постійно

2.8. Здійснити організаційні заходи щодо збільшення контингенту мистецьких шкіл області.

Постійно

2.9. Розширити спектр послуг освіти у сфері культури через відкриття нових відділів і класів та залучення мешканців усіх вікових категорій до опанування різних видів мистецтв.

Постійно

2.10. Сприяти організації раціонального використання культурної інфраструктури та ресурсного потенціалу для задоволення потреб різних груп споживачів культурних послуг.

Постійно

2.11. Активізувати роботу з створення безперешкодного доступу до закладів культури та мистецьких навчальних закладів осіб на візках-колісних та оприлюднити інформацію на веб-сайтах закладів культури щодо їх доступності.

Постійно

2.12. Про проведену роботу поінформувати управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики облдержадміністрації.

До 20 лютого 2024 року

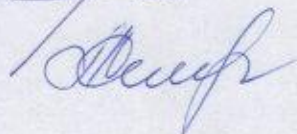
3. Контроль за виконанням рішення покласти на начальника управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики обласної державної адміністрації Ольгу Дернову.

Голова колегії

Наталя ЗАБОЛОТНА

Секретар колегії

Олена ДОРОШ